

Na rokovanie vlády SR
Dňa 14. 04. 2021
K materiálu č. 6367/2021
K bodu č. 10

STANOVISKO

k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony- nové znenie

I.

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Branislav Gröhling na základe Programového vyhlásenia vlády SR na obdobie rokov 2020-2024.

II.

Cieľom návrhu zákona je plnenie záväzku z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020 – 2024, ktorého zámerom je *„zjednotenie financovania škôl a školských zariadení pod ministerstvom školstva a bude priamo výkonom prenesených kompetencií financovať vzdelávanie vo všetkých typoch a druhoch škôl bez ohľadu na zriaďovateľov“*.

Zákon má za cieľ:

- odstrániť aktuálne nesystémové prerozdelenie kompetencií, riadenie a financovanie škôl a školských zariadení,
- zjednotiť kompetencie pod rezort školstva s cieľom prispieť k efektívne fungujúcemu rezortu,
- dohliadnuť na efektívne fungovanie špeciálnych škôl určených pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, najmä s mentálnym znevýhodnením,
- eliminovať prípady chybnej či cielenej segregácie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia do špeciálnych škôl.

Čo sa týka agendy odborov okresného úradu v sídle kraja, sú:

- pre školstvo – určené pre špecifický okruh adresátov, odborné zložky – školy, samospráva, zriaďovatelia, kontrolné a inšpekčné orgány,
- pre ostatné oblasti (napr. životné prostredie, stavebníctvo a pod.) – určené pre „bežného občana“.

Školská agenda nie je určená bežnej verejnosti, zmena by teda neznamenal zhoršenie prístupu verejnosti k poskytovaným službám štátu na úseku školstva. Cieľom je zlepšiť

fungovanie miestnej štátnej školskej správy, a to nielen z pohľadu ministerstva školstva, ale aj ministerstva vnútra, ktoré tak nebude zaťažované touto špecifickou agendou.

Administratívne, riadiace činnosti a finančné toky v regionálnom školstve sú:

- komplikované pre výskyt duplicít medzi oboma ministerstvami,
- neprehľadné a komplikované, keďže v súčasnosti je financovanie v oblasti školstva predmetom
 - dvoch rozpočtových kapitol,
 - dvoch rezortných informačných systémov,
 - často dvojitej administratívy, čo platí aj pre „spätný tok“ – napríklad žiadosti o úpravy rozpočtu.

Návrat k modelu miestnej štátnej správy v školstve v pôsobnosti ministerstva školstva zabezpečí:

- prevzatie súčasnej agendy odborov školstva okresných úradov v sídle kraja bez zmien v jej obsahu,
- prevzatie zriaďovateľských pôsobností pri niektorých druhoch škôl a školských zariadení (najmä vo vzťahu k deťom a žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami),
- zjednotenie a sprehľadnenie financovania regionálneho školstva v jednej rozpočtovej kapitole,
- odstránenie doterajších obmedzení v praktickom výkone činnosti okresných úradov - odborov školstva, spôsobených práve dvojkoľajným systémom riadenia.

Návrhom zákona sa reflektuje aj na odôvodnené stanovisko vo veci konania o porušení zmlúv (infringement) č. 2015/2025. Obsahom infringementu č. 2015/2025 je nadmerná segregácia žiakov z marginalizovaných rómskych komunít do špeciálnych škôl, čoho dôsledkom prichádza k porušeniu ustanovení smernice Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod.

Predmetná navrhovaná právna úprava má za cieľ vytvoriť podmienky na elimináciu prípadov chybné či cielenej segregácie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia do špeciálnych škôl, dohliadať na efektívne fungovanie špeciálnych škôl určených pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Zároveň sa má návrhom zákona zlepšiť podpora a prípadná kontrola diagnostiky, možnosť zlúčenia špeciálnej školy s bežnými základnými školami, ak sa potvrdí chybná či cieleňá diagnostika a neopodstatnenosť špeciálnej školy alebo cielene reintegrovať žiakov zo špeciálnych škôl do bežných základných škôl.

Návrh zákona bol pripravený v spolupráci s ministerstvom vnútra a prerokovaný so Združením miest a obcí Slovenska, Úniou miest Slovenska, Odborovým zväzom pracovníkov školstva a vedy na Slovensku, Slovenskou komorou učiteľov a Najvyšším kontrolným úradom SR, pričom návrhu na integráciu činností okresných úradov v sídle kraja v oblasti školstva bola všetkými oslovenými subjektmi vyslovená významná podpora.

Vzhľadom na začiatok rozpočtového roka sa navrhuje účinnosť od 1. 1. 2022.

Návrh zákona predpokladá pozitívne aj negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy a nepredpokladá vplyvy na podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na informatizáciu spoločnosti, vplyvy na služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je podľa predkladateľa v súlade s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi Slovenskej republiky,

medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, a s právom Európskej únie.

III.

Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky prerokovala predmetný návrh zákona na svojom zasadnutí dňa 3. novembra 2020 a odporučila predkladateľovi do návrhu zapracovať jej pripomienky a na rokovanie vlády Slovenskej republiky predložiť upravené nové znenie návrhu zákona.

IV.

Sekcia vládnej legislatívy Úradu vlády Slovenskej republiky konštatuje, že v upravenom znení návrhu zákona sú zapracované pripomienky (19 pripomienok) Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky a odporúča vláde Slovenskej republiky upravený návrh zákona **schváliť v predloženom znení**.

Bratislava 13. 04. 2021